

קונטרס

יקרא דמלכא המבואר

מכבוד קדושת מרן
בעל היקרא דמלכא זיע"א

פרשת ויקרא

עם ביאור משולב על דברי קדשו
והוספת ציונים והערות

נערך ע"י הרה"ג ר' אברהם זילבר שליט"א
בן מורנו ראש הישיבה שליט"א

כל הזכויות שמורות

למכון "מעיינות הרים"

להוצאת ספרי הצה"ק לבית זוועהיל
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' האדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל, בית ישראל

ת.ד. 5088 ירושלים 91050

טל: 052-7646061 פקס: 02-5326464

דוא"ל: 5326464@gmail.com

יו"ל בסיוע הצה"ק זוועהיל

עיצוב ועימוד:

סוף פסוק - 0583256900

סוף
פסוק

בסוף, עימוד טוב קובע

פרשת ויקרא

תשט"ז

מאד מועד לאמר כי כל מעשי מלאכת המשכן וכל כליו היה בחי' עולם קמן וצלם של כל מעשי בראשית (זוה"ק ח"ב רלא:), ויודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ (ברכות נה.), כי מעשי בראשית היתה ע"י איתערותא דלעילא והמשכן ע"י בני ישראל - איתערותא דלתתא.

ביאורים

ולכונה זו אמרו חז"ל (ברכות נה.), 'יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ', כי מעשה המשכן היה ממש בדיוקנא דכל מעשה בראשית, אלא שמעשי בראשית היתה בפועל ע"י איתערותא דלעילא, דהרי מעשה בראשית נבראו ע"י הקב"ה בעצמו לטובת התחתונים, וכמו שנאמר (ישעיהו מח, יג): 'אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קרא אני אליהם יעמדו יחדו'. והמשכן שנעשה כתבנית השמים והארץ נבנה ע"י בני ישראל שבעולם הזה, ועל כן הוא בבחינת איתערותא דלתתא.

טעם ההדגש אוהל מועד • המשכן צלם העולם באתערותא דלתתא • כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה שיש בו יראת שמים • צריך להמשיך כל האהבות והיראות שיש בנבראים • הכל נאסף לאהל מועד לשון איסוף.

פרשתנו פותחת בכתוב (ויקרא א, א): 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. ויש להתבונן למה נקרא כאן המשכן בלשון אהל מועד דוקא. אלא כי מברואר בזוה"ק (פר' פקודי רלא: א), שכל מעשי מלאכת המשכן וכל כליו, היה בחינת עולם קמן וצלם של כל מעשי בראשית,

ציונים והערות

ברזא חדא'. ב. ז"ל הגמרא: 'אמר רב יהודה אמר רב, יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהן שמים וארץ, כתיב הכא וימלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת, וכתיב התם ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה, וכתיב בדעתו תהומות נבקעו'. וראה עוד ספר אורח לחיים (פרשת כי תשא): 'דהנה אמרו רז"ל (ברכות נה, ב) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, ע"כ, והנה המשכן היה דוגמת העולם, וכל מה שעשה דוגמת העולם היה חושב באותן הצרופים ואותיות שנבראו בהם העולם, אשר עשה מהם דוגמתו, וזהו לחשוב

א. ז"ל הזוה"ק: 'כתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, ואוקמוהו, דהא כלא כגוונא דא אתעביד משכנא, כגוונא דעלמא תתאה עבד כגוונא דעלמא עלאה וכל עובדוי דעבד כגוונא דלעילא, הכי נמי משכנא כל עובדוי אינון כעובדא וכגוונא דעלמא עלאה, ורזא דא כל עובדין דמשכנא כלהו עובדין ותקונין דלעילא ותתא בגין לאשראה שכינתא בעלמא בדירין עלאין ובדירין תתאין, כגוונא דא גן עדן לתתא איהו כגוונא עלאה וכגוונא תתאה כל ציורין וכל דיוקנין דעלמא כלהו תמן, ועל דא עבידת משכנא ועבידת (ר כב) שמים וארץ כלהו

ועדה"פ (קהלת יב, יג) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא וגו' כי זה כל האדם, אמרו ז"ל (ברכות ו:): כי זו היראה, שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה. כי בכל נברא יש בח' אהבה ויראה, וצריכים לעבוד באהבה ויראה שבכל נברא, ועל ידי איתערותא דלתתא של המשכן נאספים כל האהבות והיראות במקום אחד, ונקרא

ביאורים

וצריכים לעבוד את השי"ת באהבה ויראה שבכל נברא להמשיכו אל הקדושה, כגון להתעורר מהיראה שיש לים שלא לפרוץ את גדרו, וליקח ממנו לעבוד את ה', וכמו שנאמר (ירמיהו ה, כב): 'הֲאוֹתִי לֹא תִירָאוּ נְאֻם ה' אִם מִפְּנֵי לֹא תַחֲלִיפוּ אֲשֶׁר שְׁמִתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חֶק עוֹלָם וְלֹא יַעֲבֹרְנָהוּ וַיִּתְגַּעְשׂוּ וְלֹא יִכְלוּ וְהָמוּ גְלִיו וְלֹא יַעֲבֹרְנָהוּ, וכן מכל נברא ונברא אפשר ללמוד לאהבה את השי"ת וליראה ממנו. ועל ידי איתערותא דלתתא של המשכן שהיה כולל את כל מעשה בראשית, נאספים כל האהבות והיראות של כל הנבראים במקום אחד, ואפשר לקחתם ולהעלותם השמימה, ולכן נקרא המשכן בלשון 'אהל מועד' שהוא לשון איסוף^ה, כלומר האהל שלשם

ועל הפסוק (קהלת יב, יג): 'סוף דְבַר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים יִרָא וְאֵת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם', אמרו ז"ל (ברכות ו:)^א, בביאור ההדגש 'כי זה כל האדם', כי זו היראה מעלתה, שכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה שיש בו יראת שמים. ושמענין מינה דעיקר תכלית קיום העולם הוא רק בשביל היראה, והיינו טעמא, כי הקב"ה ברא את העולם באתערותא דלעילא וכמו שנתבאר, אך כל תכליתו היה בשביל שהאדם ימשיך לקיים את העולם על ידי עבודתו הק' באהבה וביראה ובאתערותא דלתתא, כי בכל נברא יש בחינת אהבה ויראה מולדת בעצם טבעו^ב, ואפילו החיות והבהמות יש בהם אהבה למה שהם אוהבים בטבעם, ויראה מפני הנזק,

ציונים והערות

נתחיל מפחותים שבנבראים, כי העכבור יש לה יראה מהחתול, והחתול יש לה יראה מהכלב, וכן הגדי מן הזאב, והזאב מן הארי, ושאר הדורסים שבחיות, וכן בעופות. וכן בבני אדם אימת חלש מהגבור, ומוראה של מלכות על כל הנבראים שבבני אדם. עד למעלה למעלה שהוא שורש כל היראה, דאמרינן מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה את ה' אלהיך (דברים י, יג). ופריך בש"ס וכי יראה מלתא זוטרתה היא, הא אמרינן אין להקדוש ברוך הוא בעולם וכי שנאמר יראת ה' (ישעיה לג, ו), ומשני אין לגבי משה (ברכות לג ע"ב), ורבו המפרשים בזה להקשות הא זה נאמר לישראל ואינו זוטרתה. ה. ראה מדרש (ב"ר ע, ח): "ד"א והנה באר בשדה זו ציון והנה שלשה עדרי צאן אלו שלשה רגלים כי מן הבאר ההיא ישקו שמשם היו שואבים רוח הקודש".

מחשבות, בעת עשיית המשכן וכליו, היה חושב באותן צרופים ושמות שנבראו בהם העולם, ועשה דוגמתו ובמחשבה ובצירופי אותיות שנבראו בהם שמים וארץ'. ג. ז"ל הגמרא: 'אמר רבי חלבו אמר רב הונא, כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין, שנאמר סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא וגו', מאי כי זה כל האדם, אמר רבי אלעזר אמר הקדוש ברוך הוא כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל זה, רבי אבא בר כהנא אמר שקול זה כנגד כל העולם כולו, רבי שמעון בן עזאי אומר ואמרי לה רבי שמעון בן זומא אומר כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה'. ד. ראה תולדות יעקב יוסף (פרשת יתרו - אות ו): 'דקבלתי מפי חכמים וסופרים, דבר גדול נמצא בעולם והוא ענין יראה ואהבה, שנמצא בכל העולמות אצילה בריאה יצירה עשייה, ובכל המדיניות שבעולם נמצא דבר זה. והוא

אהל מועד (ל' איסוף), שמשם יכולים לקבל כל אחד היראה והאהבה שבכל מעשי בראשית.

אדם כי יקריב מכם קרבן אדם שנתרחק מהקדושה על ידי עוונות ופשעים ומהתורה ומצוות, מתקרב על ידי תשובה ועל ידי קרבן. והתשובה במחשבה דיבור ומעשה, ועל ידי התקרבות להקדושה נעשין תרין יחודין יחודא עילאה ויחודא תתאה.

ביאורים

בכתוב (ויקרא א, ב): 'אדם פי יקריב מכם קרבן לה', יש לפרש כונת הכתוב על אדם שנתרחק מהקדושה על ידי עוונות ופשעים, ומתוך כך נתרחק גם מהתורה ומצוות. תקנתו להיות מתקרב על ידי תשובה ועל ידי קרבן, והתשובה צריכה להעשות במחשבה דיבור ומעשה, כנגד ג' ענפי החטא, מחשבת הרוע, הדיבור בחטא, ומעשה החטא¹, ועל ידי שחזור בתשובה בשלימות ומביא קרבן נעשה התקרבות בין נשמת האדם להקדושה, ואז נעשין תרין יחודין, יחודא עילאה בעולמות העליונים בין קוב"ה ושכינתיה, ויחודא תתאה בעולמות התחתונים ביחוד שכינתו הק' עם עמו ישראל ח

מתוועדים ומתאספים כל האהבות והיראות, שמשם יכולים לקבל כל אחד היראה והאהבה שבכל מעשי בראשית, ולהעלותם להשי"ת, ולכן הדגיש הכתוב שהקב"ה דיבר עם משה רבינו, 'מאהל מועד לאמר', כי מהאהל מועד שם נאספו כל היראות והאהבות היה למשה רבינו את הכח לדבר עם השי"ת¹.

אדם שהתרחק מהקדושה יתקרב ע"י התשובה במחשבה דיבור ומעשה ונעשה יחודא עילאה ותתאה • כשעוסק בתורה ובמצוות עוסק גם דיוקנו שלמעלה ובחטא מתרחק ח"ו • כל קרבן מקרב לקדושה לפי ערכו • החיבה הגדולה ברצונו יתברך שנתקרב אחר החטא • הצדיקים נוהגים לקרב ישראל בדרך זה.

צינים והערות

עוה"ב שנברא לפני עוה"ז, נמצא במשכן נמצאים שורש כל האהבות והיראות שבכל מעשה בראשית ושכלל מעשה עוה"ב¹. ז. ראה של"ה הקדוש (מסכת יומא - הלכות תשובה): 'גם קרוב למה שכתבתי יש לפרש בפיו ובלבבך לעשותו, על דיבור מחשבה ומעשה. וכן כתוב בספר מרפא לנפש זה לשונו, ולפי שהעבירה היא אם בדיבור אם במחשבה אם במעשה או בכולן, צריך שתהיה התשובה משלשתן, אם במחשבה החרטה, ואם בדיבור הוידוי, ואם במעשה שלא יספיק עזיבת החטא בלבד, אבל שיעשה מעשים היפך העבירות שעשה'. ח. ראה

1. ראה מה שכתב רבינו לקמן תשי"ז: 'ואחרי שהוקם המשכן נעשה אותו המקום כמו אבן שואבת, להמשיך אליו מכל כנפות הארץ ומשמים מעל את כל האהבות והיראות להקדושה'. וראה עוד מה שכתב לקמן תשכ"ב: 'ויקרא אחר הקמת המשכן שהיתה בח' עולם קטן ומצומצם בו כל מעשה בראשית, ונוסף בו בח' מה שלפני מעשה בראשית, כי עוה"ז נברא באות ה' בח' יראה, כמו שכ' סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא כי העולם לא נברא אלא לצוות לזה, ועוה"ב נברא באות י' בח' אהבה, כמו איש ואשה אהבה ויראה, ומקדש בח'

וכלל זה בידינו וכל מעשיך בספר נכתבין (אבות ב, א), גם מצטלם דיוקנו של אדם למעלה בכל תנועותיו, וכמו שאדם התחתון עוסק בתורה או שאר מצוות כמו כן דמות דיוקן שורש נשמתו למעלה בכל העולמות (ספר כוונות מובא בתניא ריש קונטרס אחרון) ומקבלים הנר"ן שלו שפע ואור עליון, ועל ידי החטאים מתרחקים הענפים והשרשים משורש העליון ואינם יכולים לקבל, ועל ידי הקרבן ועמו התשובה

ביאורים

שמתקשר האדם התחתון העוסק בתורה עם דיוקנו העוסק למעלה כנגדו, מקבלים הנר"ן שלו שפע ואור עליון מאותו דיוקן הנשמה שלמעלה^א. ולעומת זאת על ידי החטאים ח"ו, מתרחקים הענפים והשרשים משורש העליון^ב, ואינם יכולים לקבל הארת הנשמה משורשם, ועל ידי הקרבן ועמו התשובה הראויה, חוזרין ומתקרבין הענפים

ובלל זה בידינו, דאמרו חז"ל (אבות ב, א), 'וכל מעשיך בספר נכתבין', הרי שפעולת האדם גורמת רשימה בספר למעלה^ט, גם מבואר בקדמונים^ז, דבעת שהאדם עוסק בתורה, מצטלם דיוקנו של אדם למעלה בכל תנועותיו, וכמו שאדם התחתון עוסק בתורה או שאר מצוות, כמו כן דמות דיוקן שורש נשמתו עוסק למעלה בכל העולמות, ומתוך

ציונים והערות

נכתבין ונרשמים שם, והבין^י. ראה ספר הכונות הישן דפוס שנת ש"פ עמוד יב, א, (הובא בתניא בקונטרס אחרון): 'בענין עסק התורה היה אומר, קביעות התורה צריך לכוין לקשר נשמתו ולהדביקה אל שורשה ע"י התורה, כדי להשלים אילן העליון ולהשלים אדם העליון ולתקנו, כי זהו תכלית כל בריאת האדם ותכלית עסקו בתורה, כי כפי אשר יעסוק האדם בזה העולם כך דיוקן אדם העליון עושה למעלה'. יא. ראה שם בקונטרס אחרון בהמשך דבריו: 'כי התפשטות חכ"ע היא בבחי' א"ס המלוכב בה בפועל ממש. וכל פרט הלכה הוא שער נמשך מחכ"ע דידיס ברתא ומלוכב בה, וממנה נמשך ומתלבש בב"ע, ונודע כי יניקת הקליפות מאחוריים די"ס דקדושה ובפרט מלבושים די"ס דבי"ע ובפרט דיצ"י עשיה המעורבים בקליפות כנודע שיניקתם מבחי' הלבושים. וע"י עסק ההלכות בדבור ומחשבה מתפרטים ומתפרדים מהקדושה. כמ"ש בתיקונים... והמשכה זו נעשה ע"י דיוקן העליון של האדם העוסק ג"כ בהלכות אלו למעלה בשרשו בנזק' דז"א דבי"ע'. יב. ראה אור החיים פרשת תצוה (כה, א): 'עוד ירמוז באומרו הקרב אליך, כי על ידי חטא האדם תתרחק בחינת ענף נשמתו שכנגד אותו ענף שבו חטא משורשו, הגדול כפי גדלו והקטן כו', והנה באמצעות ההפצרות שהפציר בשליחות ה' גרם

זוה"ק בהקדמה (יב): 'פקודא תליתאה למנדע דאית אלהא רברבא ושליטאה בעלמא, ולייחדא ליה בכל יומא יחודא כדקא יאות, באינון שית סטרין עלאין ולמעבד לון יחודא חדא בשית תבין דשמע ישראל ולכוונא רעותא לעילא בהדייהו, ועל דא אחד אצטריך לארכא ליה בשית תבין... ולבתר דאתקשר תמן לעילא איצטריך לקשרא לה לתתא באכלוסהא בשית סטרין אחרנין דלתתא בשכמל"ו, דאית ביה שית תבין אחרנין דיחודא, כדין מה דהות יבשה אתעבידת ארץ למעבד פירין ואיבין ולנטעא אילנין, והיינו דכתבי ויקרא אלהים ליבשה ארץ, בההוא יחודא דלתתא ארעא רעוא שלים כדקא יאות, ועל דא כי טוב כי טוב תרי זמני חד יחודא עלאה וחד יחודא תתאה, כיון דאתאחיד בתרין סטרין מכאן ולהלאה תדשא הארץ דשא אתתקנת למעבד פירין ואיבין כדקא יאות'. ט. ראה ספר בן פורת יוסף (פרשת מקץ): 'ובזה יובן משנה דע מה למעלה ממך, ר"ל דע לשון חיבור ויחוד, כמו וידע את חוה, והכוונה לחבר ראייה ושמידעה והילוך הגשמי אל מה שלמעלה ממך ברוחני, וזה שאמר עין רואה, ר"ל כל מה שעין רואה ביום בגשמי יראה לקשרו אח"כ ברוחני כשרואה בספר, וכן אוזן שומעת בגשמי, אח"כ בשומע תורה ותפלה מקשר הגשמי ברוחני, ובזה וכל מעשיך הגשמיים בספר של מעלה הרוחני

הראויה חוזרין ומתקרבין הענפים ונתוסף אור ביתר שאת וגורמים יחודא כנ"ל.

והנה בעניני הקרבנות יש הרבה מינים על ידי קרבן יחיד נעשה יחודא דיחיד ועל ידי קרבן ציבור נעשה יחוד דרבים. ואיתא בספר הבהיר (קח קט עיי"ש) וז"ל: דמשעה שבני ישראל מקריבין קרבן לאביהם שבשמים מתיחדים יחד, והיינו יחודו של אלוקינו וגומ' ומאי איקרי קרבן על שם שמקרב כוחות הקדושות, בחי' אשה ריח ניחוח לד', וכאשר נאמר המצוה של הקרבנות שעל ידה נעשין היחודים נשפע למשה יחודא רבא עילאה בחי' אהל מועד לאמר.

ביאורים

ואמאי איקרי קרבן, על שם שמקרב כוחות הקדושות, בחינת מה שאמר הכתוב (ויקרא א, ט) 'אשה ריח ניחוח לד', ויהיה הכונה ניחוח מלשון 'ירידה' לשון 'נחית', כי על ידי הקרבן נעשה יחוד עליון עם העולם התחתון, וכאשר נאמר המצוה של הקרבנות שעל ידה נעשין היחודים נשפע למשה רבינו יחודא רבא עילאה, מכח היותו הסרסור המצוהכ לישראל את פרשת הקרבנות שעל ידם מתייחדים כל העולמות", והוא בחי' הכתוב: 'וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵל מוֹעֵד לֵאמֹר,

ונתוסף אור ביתר שאת וגורמים יחודא עילאה ויחודא תתאה כנ"ל.

והנה בעניני הקרבנות יש הרבה מינים, יש קרבנות חובה ויש קרבנות נדבה, יש קרבנות יחיד ויש קרבנות ציבור, ופשוט שעל ידי קרבן יחיד נעשה יחודא דיחיד, ועל ידי קרבן ציבור נעשה יחוד דרבים שמתקרבם כללות ישראל לשרשם, ואיתא בספר הבהיר (קח קט עיי"ש) וז"ל", דמשעה שבני ישראל מקריבין קרבן לאביהם שבשמים מתיחדים יחד, והיינו יחודו של אלוקינו,

ציונים והערות

אלהינו, ואמאי אקרי קרבן, אלא מפני שמקרב הצורות הכחות הקדושות כדכתיב (יחזקאל לו, יז) וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך. ואמר לריח ניחוח, ואין ריח אלא באף, ואין נשימה שהיא הריח אלא באף, ואין ניחוח אלא ירידה דכתיב (ויקרא ט' כ"ב) וירד ומתגרמינן ונחית, והרוח יורד ומתייחד בצורות הקדושות ההם ומתקרב ע"י הקרבן, והיינו דאקרי קרבן'. יד. ראה מה שכתב רבינו לעיל תשי"א: 'הנה ויקרא היא בחי' יחודא עילאה ולשון גבוה, בחי' וקרא זה אל זה (ישעי' ה, א), בחי' יחוד כתר ודעת, - כי משה הוא בחי' דעת [והוא] השגת נבואה ושפע אלקי וסוד עליון באתערותא דלעילא מתחלה, כמו מתחילת בריאת שמים וארץ, וזהו בחי' כ"כ גדולה שמביאה לידי בושח ויראת הרוממות, ולכן כ' אל"ף זעירא מחמת בושח כמ"ש (במדבר יב, א) ענו חסר מאותו הטעם (עי

להתרחקות ענף אחד מענפי נשמתו משורשו, והגם כי ה' הענישו אף על פי כן כל עוד שלא יקבל העונש, הפגם עומד במקומו, והרחוק עודנו מרוחק, לזה בשעת תכלית הדבר הודיעו, כי בזה יהיה מתקרב הרחוק, והוא אומרו ואתה הקרב אליך פירוש הקרב לעצמך, פירוש לבחינתך שרחוקה באמצעות החטא ההוא, ונתכוון ה' להודיעו כי זה תיקונו'. וראה עוד אור החיים ויקרא (ט, טו): 'ויקרב את קרבן העם. זו הקרבת בחינת האורות הנטועות בישראל ממקור האור אשר נשתנו באמצעות החטא ולא יהיו בבחינת הנשתון להתקרב, כי השינוי בנפש יחייב ההרחקה, כי יעשה שאינו מינו, ובאמצעות העבודה שעשה אהרן יגיד הכתוב כי הקריב קרבן העם פירוש שהקריב כל הרחקותם'. יג. ז"ל הספר הבהיר: 'דבשעה שישאל מקריביו קרבן לפני אביהם שבשמים מתייחדים יחד והיינו יחידו של

וכשיתבונן (האדם יראה) גדלות היחוד והאהבה עזה ותשוקה בוערה כאשר בעת השראת השכינה הקדושה באהל מועד לבני ישראל לאחר מעשה העגל חזרה עטרה ליושנה להיות אהובים לפני הקב"ה, ציווה להם מעשה הקרבנות באם יחטאו שוב יש תקנה ותשובה על כל מיני חטאים שבעולם אפילו על עכו"ם וחילול שבת, אין לך חיבה יתירה גדולה מזה, ודומה לאב האוהב את בנו ויחידו הקמץ ומחבקו ומנשקו ונושאו על חיקו ותשוקתו עזה למלאות לו כל רצונו ומזהירו באם תחטא כנגדי תבקש מחילה ותנשק היר ותאמר סליחה ואז יוותרו לך על הכל.

ביאורים

ואז הקב"ה ברוב אהבתו לישראל ורצונו בתקנתם ציווה להם מעשה הקרבנות, כדי שבאם יחטאו, שוב יש תקנה ותשובה על כל מיני חטאים שבעולם^ט, אפילו על עכו"ם וחילול שבת יש תיקון באופן שחטא בשוגג, אין לך חיבה יתירה גדולה מזה, ודומה לאב האוהב את בנו ויחידו הקמץ, ומחבקו ומנשקו ונושאו על חיקו ותשוקתו עזה למלאות לו כל רצונו, ומזהירו באם תחטא כנגדי תבקש מחילה ותנשק היר ותאמר סליחה ואז יוותרו לך על הכל^{טז} זי.

ואהל מועד הוא המקום שבו יתייחדו העליונים עם התחתונים, לאמר לתחתונים מה ידבר האיל אל עמו.

וכשיתבונן האדם בפרשת התשובה והקרבנות, יראה גדלות היחוד והאהבה עזה ותשוקה בוערה שיש להקב"ה על בניו רחומיו, כאשר בעת השראת השכינה הקדושה באהל מועד לבני ישראל לאחר מעשה העגל, חזרה עטרה ליושנה להיות אהובים לפני הקב"ה,

ציונים והערות

לקמן תש"כ: 'וכשהוקם המשכן, כמו שהתאווה דירה בתחתונים (תנחומא בחוקתי ג), וקביעת מקום לדבר מאוה"מ כל אשר יצוה, ולגלות הסליחה בפני כל האומות העולם (שם פקודי ו), ולדבר בחיבה וקריאה כמו מלה"ש, והדיבור של הציווי, לא רק שהשרה השכי' הק' לאות על כפרה וסליחה על עוון העגל, אלא המקום תשמש לקביעות מזבח כפרה באין הבדל מי שיחטא ובמה שיחטא בין איש ובין אשה בין גדול ובין קטן אפילו נשיא בישראל והן יחיד ובין רבים ואפילו יחטאו בע"ז כל עדת ישראל הן חטא כלל והן חטא פרטי, ובזה רואים את גודל יקר חיבת הקודש לבני ישראל'. זי. ויש להוסיף בכונת רבינו על פי מה שביאר בכמה אנפי, שכל הטובה בבניית הבית הבחירה הוא במה שמכפר על כל עוונותינו, וראה מה שכתב רבינו לקמן פרשת שמיני תשי"ב: 'ולא היתה עיקר כונתם בירידת השכינה אלא להודיע שנתכפר להם אותו העון, כמ"ש (הגש"פ) על אחת כו"כ טובה כפולה ומכופלת למקום עלינו,

רא"ש עה"ת שם), ועי"ז זכה שיתגדל הדעת ועלה אל הכתר, וזהו וידבר ד' אליו, כי השם מורה על דבר קבוע במקומו, וכשנעשין שוים נעשה זוג ויחודא עלאה, וזהו בחי' מאהל מועד לאמר, וד"ל'.
טו. ראה פסיקתא דרב כהנא (פסקא כד אות א ומעין זה בירושלמי מכות פ"ב ה"ז): 'טוב וישר י"י על כן יורה חטאים בדרך וגו', (תהלים כה ח) שאלו לחכמה החוטא מהו עונשו אמרה להם וחטאים תרדף רעה (משלי יג כא) שאלו לנבואה החוטא מהו עונשו אמרה להם הנפש החוטאת היא תמות (יחזקאל יח ז) שאלו לתורה חוטא מה עונשו אמרה להם יביא אשם ויתכפר לו שאלו להקב"ה החוטא מהו עונשו א' להם יעשה תשובה ויתכפר לו הדא היא דכת' טוב וישר י"י וגו' (תהלים כה ח) א"ר פינחס למה הוא טוב שהוא ישר למה הוא ישר שהוא טוב על כן יורה חטאים בדרך (שם) שהוא מורה לחטאים דרך שיעשו תשובה לפיכך הושע מזהיר את ישראל ואו' להם שובה ישראל (הושע שם)'.
טז. וראה מה שכתב רבינו

וככה הצדיקים המקרבין לבני ישראל לאביהם שבשמים מתוך אהבה רבה באופן כזה שיתעורר לתשובה ויתרגל תמיד לבקש סליחה ובל יתרחק לעולם, ויתקיים בו אדם כי יקריב ויתדמה לאדם העליון, ועל ידו יתיחדו תרי יחודים עילאה ותתאה, וימלאו העולמות שפע אלוקי מאור א"ם יתברך.

ביאורים

תמיד לבקש סליחה ממני שאמר והיה העולם, ובל יתרחק לעולם, ויתקיים בו 'אדם פי יקריב' ויתדמה לאדם העליון, כלומר לשורש דמות דיוקנו בעליונים, ועל ידו יתיחדו תרי יחודים עילאה ותתאה וימלאו העולמות שפע אלוקי מאור אין סוף יתברך.

וככה נוהגים הצדיקים המקרבין לבני ישראל לאביהם שבשמים, והם מלמדים אותם תמיד מתוך אהבה רבה באופן כזה, דכמו שעיקר בניית המקדש היה כדי לכפר על כל עוונותינו כן עתה בזמן הגלות יש לאדם פתח תקוה שיתעורר האדם לתשובה ויתרגל

ציונים והערות

התפלה מכל הקרבנות'. וכתב עוד שם בשנת תשט"ו: 'כי כמה מעלות טובות למקום עלינו וכו' וכו', עד ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עוונותינו, כי השראת השכינה בחי' אהבה מכסה על פשעים'.

וסיים, ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על עוונותינו, זה עיקר כל המעלות. ולכן לא הועיל כל הטורח עד אחר שנכנסו יחד להתפלל בלב נשבר, ואז דוקא נענו מהשמים לעיני כל בני' להורות גודל כח

קריאה מעוררת

הקב"ה מצמצם עצמו אל האדם לקרוא לו שיתקרב אליו

וענין מאהל מועד לאמר, כי כביכול צמצם עצמו שכינתו במשכן, וכן בכל אדם, לקרוא לו שיתקרב כמו שהקב"ה צמצם והתקרב לנו, ואינו מבקש אלא אלף זעירא - ללמוד להתקטן ולהתבטל.

הוראות למעשה

- א המושכן היה צלם הבריאה באתערותא דלתתא.
- ב בכל נברא יש אהבה ויראה וצריך להמשיך האהבה והיראה להקב"ה.
- ג אהל מועד לשון איסוף שלשם נאספו האהבה והיראה מכל הנבראים, והאדם יכול לקבלם.
- ד כשאדם מתקרב בתשובה נעשה יחודא עילאה ויחודא תתאה.
- ה כשאדם עוסק בתורה ובמצוות עוסק כנגדו גם דמות דיוקנו שבעליונים.
- ו בכל קרבן היה קירוב הענפים לשרשם לפי ערך המקדישים.
- ז ההתבוננות בענין הקרבנות מעוררת את האדם לראות גודל האהבה שהשי"ת אוהב אותנו.
- ח הצדיקים מקרבים את ישראל ע"י שמראים להם שיש תקוה לשוב בתשובה לגודל האהבה שהשי"ת אוהב אותנו.